

مطالعات اجتماعی

هشتم

مؤلفان: مهناز رهنما، نفیسه سیاهپوشان

کتاب‌های

قبر امتحان
تا قدم
امتحان

درسنامه | کارآزمون | آزمون جامع

آزمون‌های نوبت اول و دوم

پاسخنامه تشریحی

بودجه بندی تدریس | جدول بارم بندی

به نام خدای **قلب** های مهربون ...

فهرست

فصل اول : تعاون

- درس ۱: تعاون (۱) ۵
درس ۲: تعاون (۲) ۸

فصل دوم: نقش دولت در اداره کشور

- درس ۳: ساختار و تشکیلات دولت ۱۱
درس ۴: وظایف دولت ۱۴

فصل سوم: نوجوانان و قانون

- درس ۵: آسیب‌های اجتماعی و پیشگیری از آنها... ۱۷
درس ۶: قوه قضاییه ۲۰

فصل چهارم: عصر ارتباطات

- درس ۷: ارتباط و رسانه ۲۴
درس ۸: رسانه‌ها در زندگی ما ۲۷
آزمون جامع (۱) درس ۱ تا ۸ ۳۰

فصل پنجم: از حراء تا نینوا

- درس ۹: ظهور اسلام در شبه جزیره عربستان ۳۲
درس ۱۰: از رحلت پیامبر تا قیام کربلا (نینوا) ... ۳۸

فصل ششم: عصری تازه در تاریخ ایران

- درس ۱۱: ورود اسلام به ایران ۴۳
درس ۱۲: عصر طلایی فرهنگ و تمدن ایرانی-اسلامی... ۴۸
آزمون جامع (۲) درس ۹ تا ۱۲ ۵۲
سوالات امتحانی نوبت اول (۱) ۵۴

فصل هفتم: از غزنویان تا هجوم چنگیزخان

- درس ۱۳: غزنویان، سلجوقیان و خوارزمشاهیان ... ۵۷

- درس ۱۴: میراث فرهنگی ایران در عصر سلجوقی ۶۱

فصل هشتم: عصر مغول و تیموری

- درس ۱۵: حمله چنگیز و تیموربه ایران ۶۶
درس ۱۶: پیروزی فرهنگ بر شمشیر ۷۱
آزمون جامع (۳) درس ۱۳ تا ۱۶ ۷۵

فصل نهم: آسیا، پهناورترین قاره

- درس ۱۷: ویژگی‌های طبیعی آسیا ۷۷
درس ۱۸: ویژگی‌های انسانی و اقتصادی آسیا .. ۸۱

فصل دهم: منطقه جنوب غربی آسیا و...

- درس ۱۹: ویژگی‌های منطقه جنوب غربی آسیا ۸۵
درس ۲۰: ایران و منطقه جنوب غربی آسیا ۸۹

فصل یازدهم: اروپا و آفریقا، دو چهره متفاوت

- درس ۲۱: ویژگی‌های طبیعی و انسانی اروپا ... ۹۳
درس ۲۲: ویژگی‌های انسانی و اقتصادی اروپا و آفریقا... ۹۸

فصل دوازدهم: بز جدید

- درس ۲۳: قاره آمریکا ۱۰۴
درس ۲۴: قاره استرالیا و اقیانوسیه ۱۱۰

آزمون جامع (۴) درس ۱۷ تا ۲۴ ۱۱۳

سوالات امتحانی نوبت دوم (۱) ۱۱۶

سوالات امتحانی نوبت دوم (۲) ۱۱۹

پاسخنامه تشریحی ۱۲۲

جدول بودجه‌بندی تدریس ۱۴۶

فصل اول

تعاون

درسنامه درس ۱: تعاون (۱)

نکته: ضرورت وجود تعاون: انسان هم موجودی اجتماعی و هم مسئول است و نمی‌تواند دور از جامعه و با بی‌تفاوت نسبت به دیگران زندگی کند.

تعاون: یعنی همکاری و یاری رساندن به یکدیگر

نظر اسلام در مورد تعاون

- ۱ در قرآن به تعاون امر شده است.
- ۲ خداوند از ما خواسته در کارهای نیک به یکدیگر کمک کنیم.
- ۳ ما نباید در امور ناپسند، گناه و ستمکاری همکاری کنیم. همکاری در گناه یعنی تشویق کردن افرادی که کار ناپسند یا گناه انجام می‌دهند و یا موافقت کردن با آنها

اشکال مختلف تعاون

- ۱ اظهار دوستی و محبت
- ۲ همدلی و خوشحال کردن دیگران
- ۳ هدیه دادن
- ۴ کوشش برای ایجاد صلح و آشتی میان انسان‌ها
- ۵ عیادت بیمار
- ۶ امر به معروف و نهی از منکر

سطوح مختلف تعاون

در خانه

- ۱ افزایش صمیمیت و محبت بین اعضای خانواده
- ۲ با تقسیم وظایف و مسئولیت‌ها، اعضا احساس مفید بودن می‌کنند.

در مدرسه و جامعه

- ۱ افزایش همدلی و همکاری
- ۲ انجام بهتر و درست‌تر کارها

در محله

- ۱ علاوه بر ایجاد صمیمیت و همبستگی موجب انجام بهتر کارها می‌شود.
- ۲ در اسلام به صمیمیت و توجه به همسایه سفارش بسیار شده است.

درس ۱

سوالات امتحانی

پرتکرار

کارآزمون ۱

الف) گزینه مناسب را انتخاب کرده و علامت بزنید.

۱- کدام یک از موارد زیر مصداق تعاون نیست؟

الف) هدیه دادن

ب) عیادت از بیمار

ج) رانندگی کردن

د) امر به معروف

۲- کدام گزینه نشان‌دهنده تعاون در مدرسه است؟

الف) حاضر شدن به موقع در مدرسه

ب) انجام تکالیف درسی

ج) گوش دادن به درس معلم

د) رفع اشکالات درسی یکدیگر

ب) عبارات درست و نادرست را مشخص کنید.

۳- همکاری و همدلی در خانواده باعث صمیمیت و محبت بیشتر بین اعضای خانواده می‌شود.

۴- ما انسان‌ها در مقابل خداوند متعال، تنها نسبت به خود و دیگران مسئول هستیم.

پ) جدول

۵- تعاون به زبان ساده یعنی:

ت) به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

۶- انسان‌ها در مقابل خداوند متعال نسبت به چه چیزهایی مسئول هستند؟

۷- آیا ما می‌توانیم اعمال و رفتار زندگی خود را از اجتماع جدا کنیم؟ چرا؟

۸- خداوند در سوره مائده، آیه ۲ می‌فرماید: «در گناه و ستمکاری همکاری نکنید.» منظور از همکاری نکردن در گناه چیست؟

۹- چند نمونه از جلوه‌ها و شکل‌های مختلف تعاون را نام ببرید.

۱۰- تعاون در چه سطوحی از زندگی ما صورت می‌گیرد؟ (چهار مورد)

۱۱- دو مثال از همکاری پیامبر اکرم (ص) و امامان بزرگوار را با اعضای خانواده بنویسید.

۱۲- آقای احسانی برای هر یک از افراد خانواده خود وظایف و مسئولیت‌هایی را تعیین کرده است. این اقدام او چه تأثیری بر روی اعضای خانواده دارد؟

۱۳- فریبا و نادیا همکلاس هستند. فریبا در درس ریاضی بسیار قوی است؛ اما نادیا در این درس دچار مشکلاتی شده است. فریبا تصمیم می‌گیرد به دوستش کمک کند تا مشکلات درس ریاضی خود را برطرف کند.
الف) به نظر شما چرا فریبا نسبت به مشکل نادیا بی‌تفاوت نماند؟

ب) کمک فریبا به نادیا مصداق چه چیزی است؟

ج) رفع مشکلات مردم و باری رساندن به آن‌ها موجب چه چیزی در بین مردم می‌شود؟

۱۴- شما به عنوان دانش‌آموز کلاس هشتم چه همکاری‌هایی می‌توانید با افراد مدرسه و کلاس خود داشته باشید؟

۱۵- خانواده علی در محله پیروزی تهران زندگی می‌کنند.

الف) ساکنان این محله در چه مواردی می‌توانند با هم همکاری کنند؟

ب) این همکاری و همدلی چه تأثیری بر افراد محله دارد؟

۱۶- خداوند در آیات قرآن از ما خواسته که در چه کارهایی یا یکدیگر همکاری کنیم و در چه اموری همکاری نداشته باشیم؟

سؤالات امتحانی نوبت اول دانش‌آموزان پایه هشتم

۱

مدت امتحان: ۷۵ دقیقه

نام و نام خانوادگی:

- الف) گزینه مناسب را انتخاب کنید و علامت بزنید.
 ۱ کدام یک از نشانه‌ها و علائم زیر مربوط به سازمان اوقاف و امور خیریه است؟

(د)

(ج)

(ب)

(الف)

- ۲ کدام یک از قوانین زیر جزء قوانین شرکت‌های تعاونی نیست؟
 الف) اعضا شرکت تعاونی حداقل ۷ نفر باید باشند.
 ب) هر کس با هر مقدار سرمایه حق یک رأی دارد.
 ج) هر کس سهامش بیشتر باشد قدرت بیشتری در تصمیم‌گیری دارد.
 د) حق تصمیم‌گیری در تعاونی بین تمام اعضا برابر است.

- ۳ ب) عبارت‌های درست و نادرست را مشخص کنید.

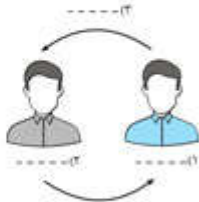

- ۴ امضای استوارنامه سفیران از وظایف رهبر است.
 ۵ از جمله وظایف شورای نگهبان تأیید صلاحیت نامزدهای انتخاباتی است.
 ۶ تنظیم لوایح در امور مختلف از وظایف نمایندگان مجلس است.

- ب) وصل کنید.
 ۶ هر یک از وظایف زیر مربوط به کدام قوه است؟

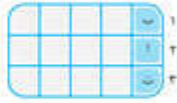
۱- قوه مجریه	▶	◀	الف) قانون‌گذاری
۲- قوه مقننه	▶	◀	ب) اجرای قوانین و مقررات
۳- قوه قضاییه	▶	◀	ج) نظارت بر درست اجرا شدن قوانین
	▶		د) تعیین سیاست‌های کلی

- ت) نمودار
 ۷ نمودار زیر را کامل کنید.
 عناصر ارتباط:

ث جدول

۰۷۵

۸ جدول زیر را کامل کنید.

- (۱) دخل و خرج دولت
(۲) شهروندان یک کشور
(۳) همکاری و کمک به یکدیگر

ج) هر یک از تصاویر زیر را به موارد مربوط آن وصل کنید.

ب)

درآمدهای دولت - هزینه‌های دولت

۹ الف)

تحلیف - تنفیذ

ج) به پرسش‌های زیر پاسخ کوتاه دهید.

- ۱۰ پولی که بر طبق قانون، افراد و مؤسسات به دولت می‌پردازند تا در جهت اداره امور کشور مورد استفاده قرار بگیرد، چه نام دارد؟
۱۱ حداقل سن رأی‌دهندگان در ایران چقدر است؟
۱۲ به اموال و دارایی‌هایی که وقف می‌شود چه می‌گویند؟
۱۳ تغییرات جسمانی دوره نوجوانی را چه می‌گویند؟

ج) به پرسش‌های زیر پاسخ کامل دهید.

- ۱۴ شما به عنوان یک شهروند ایرانی دارای مسئولیت‌ها و حقوقی هستید. یک مسئولیت و یک مورد از حقوق خود را بنویسید.

حقوق

مسئولیت

- ۱۵ نمایندگان مجلس چگونه بر فعالیت‌های دولت نظارت می‌کنند؟
۱۶ انسان‌ها کدام‌یک از خواسته‌ها و نیازهایشان را از طریق ارتباط به دیگران منتقل می‌کنند؟ (دو مورد)
۱۷ علی در روز یک ساعت با بازی‌های رایانه‌ای خود را مشغول می‌کند. یک اثر مثبت و یک اثر منفی بازی‌های رایانه‌ای را بنویسید.
۱۸ وظیفه نیروی انتظامی (پلیس) چیست؟
۱۹ فردی در هنگام رانندگی با ماشین پارک شده در کنار خیابان تصادف می‌کند (موقعیت یک). در یک فروشگاه، دو نفر بر سر موضوعی دچار اختلاف شدند و یک نفر از آنها نفر دیگر را تهدید کرده و به او توهین می‌کند (موقعیت دو).
۱۱۵ الف) نوع دعاوی هر یک از موقعیت‌ها را بنویسید.
ب) آیا می‌توان در هر یک از موقعیت‌های ذکر شده برای گرفتن حق، خودسرانه و از راه زورخورد عمل کرد؟ چرا؟

پاسخنامه تشریحی

کارآزمون (۲)

- ۱- گزینه (ب) ۲- گزینه (ب) ۳- نادرست ۴- درست
- ۵- افراد از طریق بخشش مال، علم، توانایی‌ها و زمان عمر خود به کسانی که نیازمند هستند، یاری می‌رسانند. به این بخشش اتفاق می‌گویند.
- ۶- انجمن‌های حمایت از بیماران خاص، انجمن‌های نگهداری از معلولین و سالمندان، درمانگاه‌های خیریه، مؤسسات نگهداری و حمایت از ایتم، خیرین مدرسه‌ساز و کتابخانه‌ساز.
- ۷- الف) خود و دیگر افراد یا نهادهای نیکوکار
ب) ساختن یا تعمیر و نوسازی و تجهیز مدارس
ج) ایشان می‌توانند نام خود یا پدر و مادر یا هر نامی را که بخواهند روی مدرسه بگذارند.
- ۸- الف) مدرسه علمیه - پل - کاروانسرا - آب انبار - حمام عمومی
ب) یا خود بنا وقف می‌شد تا مردم بتوانند از آن‌ها استفاده کنند یا دستور می‌دادند از منافع و درآمدی که از فعالیتی در یک مکان حاصل می‌شود، به افراد نیازمند کمک شود.
- ۹- الف) موقوفات
ب) واقف
ج) کسی که حق تصرف در آن‌ها را ندارد.
- ۱۰- الف) رفع نیازهای معیشتی و شغلی اعضای تعاونی
ب) همه اعضا در تصمیم‌گیری‌ها مشارکت می‌کنند و رأی می‌دهند. افراد با هم برابرند یعنی هر کس با هر مقدار سرمایه عضو شود یک حق رأی دارد.
ج) حل مشکلات اقتصادی، ایجاد رفاه و زندگی بهتر برای اعضای آن
- ۱۱- فواید مادی: تلاش برای حل مشکلات اقتصادی - ایجاد رفاه و زندگی بهتر
فواید معنوی: داوطلبانه بودن - گروهی بودن - ایجاد صمیمیت و همدلی بیشتر
- ۱۲- شرکت‌های تعاونی: همه افراد برابر هستند یعنی هر کس با هر مقدار سرمایه عضو شود، یک حق رأی دارد.
شرکت‌های غیرتعاونی: هر کس سرمایه و سهامش بیشتر است، قدرت بیشتری در تصمیم‌گیری‌ها دارد.
- ۱۳- الف) ۷ نفر
ب) همه اعضا در تصمیم‌گیری مشارکت می‌کنند و رأی می‌دهند.
ج) همه اعضا در سود و زیان شریک هستند و منافع به طور برابر و یکسان بین همه اعضا توزیع می‌شود.

کارآزمون (۱)

- ۱- گزینه (ج)
- ۲- گزینه (د)
- ۳- درست
- ۴- نادرست
- ۵- همکاری و یاری رساندن به یکدیگر
- ۶- خود، دیگران و محیطی که در آن زندگی می‌کنند.
- ۷- خیر، زیرا از آن جایی که انسان هم موجودی اجتماعی و هم مسئول آفریده شده است، هیچکس نمی‌تواند اعمال و رفتار و زندگی خود را از اجتماع جدا کند.
- ۸- اگر کسی کار ناپسند یا گناهی انجام می‌دهد، ما او را تشویق نکنیم یا طوری رفتار نکنیم که انگار با او موافق هستیم.
- ۹- اظهار دوستی و محبت - همدلی و خوشحال کردن یکدیگر - هدیه دادن - کوشش برای ایجاد صلح و آشتی میان مؤمنان - عیادت از بیمار - قرض دادن - رفع مشکلات مردم - یاری رساندن به آن‌ها در گرفتاری‌ها - مشارکت کردن برای رفع نیازهای مالی فقرا - امر به معروف و نهی از منکر
- ۱۰- خانواده و خویشاوندان - مدرسه - محله - روستا - شهر یا اعضای جامعه
- ۱۱- دوشیدن شیر چارباغان - آسیاب کردن گندم و جو - نظافت خانه
- ۱۲- باعث می‌شود صمیمیت و محبت بین اعضای خانواده بیشتر شود و هر عضوی از خانواده احساس کند که مقید است و همه کارهای خانه بر دوش یک نفر قرار نگیرد.
- ۱۳- الف) زیرا او به عنوان یک انسان هم مسئول و هم اجتماعی آفریده شده است.
ب) جلوگیری از تعاون است.
ج) موجب افزایش همدلی و محبت و صمیمیت می‌شود و کارها بهتر و درست‌تر انجام می‌شود.
- ۱۴- همکاری در نظافت کلاس و مدرسه - کمک به همکلاسی‌هایی که در درس ضعیف هستند - همکاری در مراسم صبحگاهی و -
- ۱۵- الف) عیادت از همسایه بیمار - کمک و خوشامدگویی به همسایه جدیدی که به محله نقل مکان نموده - همکاری در نظافت و پاکیزگی محله - مراقبت از اموال عمومی - همکاری در جشن‌ها یا مراسم مختلف
ب) علاوه بر ایجاد صمیمیت و همبستگی، موجب می‌شود که کارها بهتر پیش برود.
- ۱۶- در کارهای نیک و برهیزکاری همکاری کنیم و در گناه و ستمکاری همکاری نکنیم.

در جهان قلب‌هایی هستند که برای موفقیت شما می‌تپند...

آدرس: تهران، میدان انقلاب، خیابان لبافی‌نژاد
 (مابین خ منیری جاوید و خ کارگر جنوبی)
 نیش کوچه درخشان، پلاک ۲۱۱ قدیم
 تلفن: ۶۶۴۸۱۹۶۰ | ۶۶۴۸۱۹۳۲ | ۶۶۴۶۹۵۶۳ | ۶۶۴۶۷۳۸۶ | ۶۶۴۹۲۹۲۹
 @esfandiyarbook | esfandiyar...book
 www.esfandiyarbook.ir

ISBN: 978-600-8963-37-0
 9 786008 963370